

Huomisen KUNTARAHOITUKSEN ASIAKASLEHTI 4/2016 **tekijät**

Mikkeli
**satsaa
vihreyteen**

Opiskelijat
tuovat
**Vaasaan
virtaa**

Suomen Pankkiin
siirtyvä Olli Rehn:

Kuntien elinkeinojohto avainasemassa

Keskus-
pankit
talouden
ohjaajina
Sivu 12

Huomisen tekijät

KUNTARAOITUKSEN ASIAKASLEHTI
HUOMISEN TEKIJÄT 4/2016

Näiden miesten ansiosta Mikkelin eko-osaamisen ympärille rakentuu uutta liiketoimintaa ja tutkimusta. Sivu 6.

Pietu Mänttari uskoo isojen investointihankkeiden buustaavan Kotkan taloutta. Sivu 17.

3 Pääkirjoitus

4 Lyhyesti

6 Vihreä kaupunki

Mikkeli satsaa ympäristöosaamiseen.

10 Edelläkävijät

Suomen ensimmäinen vihreä bondi kiinnostaa maailmalla.

12 Taloudesta

Mikä rooli keskuspankeilla on talouden ohjaajina?

17 Kuntavaikuttaja tutuksi

Kotkan talousjohtaja Pietu Mänttari siirtyi kuntasektorille tutkimusmaailmasta.

18 Vastuullisuus

Lasten ja nuorten mielenterveystaitoihin panostaminen kannattaa.

20 Keskustakampus

Opiskelijat tuovat Vaasaan virtaa.

24 Työn ääressä

Janne Aallon tehtävänä on tuoda vakautta virtojen keskelle.

26 ESIR

Olli Rehn toivoo kuntien auttavan pk-yrityksiä kansainvälistymisessä.

30 Kolumni

Poliittisessa myllerryksessä mitataan kykyä nopeisiin suunnanmuutoksiin.

Vaasa luottaa oppilaitosten vetovoimaan. Sivu 20.

Kuntarahoitus
MUNICIPALITY FINANCE

Huomisen tekijät on neljä kertaa vuodessa ilmestyvä Kuntarahoituksen asiakaslehti.

Julkaisija Kuntarahoitus Oyj, PL 744, 00101 Helsinki, puh. 09 6803 5666

Päätoimittaja Pekka Averio **Toimituskunta** Pekka Averio, Rami Erkkilä, Jenni Heikkilä, Soili Helminen, Sirpa Kestilä, Antti Kontio, Sanna Rannikko

Ulkoasu ja taitto Otavamedia OMA Oyj **Painopaikka** Forssa Print

Osoitelähde Kuntalehden ja Kuntarahoituksen asiakasrekisteri

Tilaukset ja osoitteenmuutokset info@kuntarahoitus.fi

Sote-ratkaisun on löydyttävä

On turha heikentää hyvin toimivaa julkisen paikallishallinnon varainhankintajärjestelmää.

HALLITUKSEN EHDOTUKSEN mukaan tulevassa sote- ja maakunta-uudistuksessa kuntayhtymien varat ja velat siirtyvät lain nojalla suoraan uusille maakunnille. Kuntien takauskeskusta koskevan lain mukaan Kuntarahoitus voi rahoittaa vain kuntia ja niiden määräysvallassa olevia yhteisöjä sekä valtion tukemaa asuntotuotantoa. Ellei tätä lakia muuteta, Kuntarahoitus joutuu irtisanomaan kuntayhtymien maakunnille siirtyvät laina-, leasing- ja johdannaisopimukset.

Lainojen siirron yhteydessä uuden rahoittajan löytyminen voi olla vaikeaa. Uudella rahoittajalla on aina mahdollisuus hinnoitella siirtyvät lainat uudelleen. Jos Kuntarahoitus ei ole mukana kilpailussa, rahoituskustannukset tulevat kauttaaltaan nousemaan.

Hallituksen ehdotuksen mukaan maakuntien rahoitus kanavoituisi jatkossa valtion kautta. Tämä hidastaisi maakuntahallinnon investointien tekoa ja tekisi päätöksenteosta jäykkää.

On turha heikentää hyvin toimivaa julkisen paikallishallinnon varainhankintajärjestelmää, joka perustuu Kuntien takauskeskusjärjestelmän takaamaan, kunnille edulliseen varainhankintaan. On koko julkisen talouden etu, että paikallishallinnolla on oma, siihen erikoistunut rahoittaja, joka voi varmistaa rahoituksen toimivuuden ja sen kustannusten pysymisen kilpailukykyisinä.

Kunnille ehdotettu verokatto saattaa johtaa siihen, että kuntien velkasaamiset menettävät nollariskisyytensä. Tämä heikentää kuntien mahdollisuuksia talouden tasapainottamiseen ja saattaa nostaa niiden lainojen riskipainoa. Vaikutusta voi olla myös kuntien luottokelpoisuuteen, mikä kasvattaisi edelleen kuntien rahoituskustannuksia.

Sote- ja maakuntauudistus on saatava valmiiksi. Rakennemuutokset sote-sektorilla ovat tarpeen. Uudistuksen venyminen alkaa uhata kansainvälisiä näkemyksiä Suomen julkisen sektorin päätöksentekokyvystä.

Monet yksityiskohdat uudistuksen sisällössä ovat kuitenkin vielä epäselviä tai niiden vaikutukset selvittämättä. Siksi on tärkeää, ettei mitään rahoitusvaihtoehtoja suljeta pysyvästi pois. Kysymys kuntien ja maakuntien terveen talouden sekä tarpeellisten investointien varmistamisesta ja niiden rahoituksesta on yksi keskeisimpiä.

Meneillään oleva uudistus on laaja-alaisuudessaan historiallinen. Sitä tehtäessä on hyväksyttävä se, etteivät kaikki alkuvaiheen ratkaisut ei ole ihanteellisia. Nähtävissä olevat ongelmat on silti syytä ratkaista ajoissa.

Pekka Averio
toimitusjohtaja
Kuntarahoitus Oyj

Kuva Markus Penttinen/Oivamedia

Kuntarahoituksen lausunto sote-uudistuksesta: Rahoituksen saatavuus sekä kuntien ja maakuntien talous on varmistettava

KUNTARAOHITUS jätti satojen muiden tahojen tavoin marraskuun määräaikaan mennessä sosiaali- ja terveysministeriölle lausuntonsa sote- ja maakuntauudistukseen liittyen.

Kuntarahoituksen lausunnossa todettiin, että yhtiön mielestä on tärkeää, että sote- ja maakuntauudistus kyetään toteuttamaan kuluvan vaalikauden aikana. Uudistuksen toteutustavoissa on kuitenkin **huolehdittava niistä reunaehdoista, jotka vahvistavat kuntien ja maakuntien taloutta** ja varmistavat tarpeellisten investointien jatkumisen.

Erityisesti maakuntien rahoitusmalliin ja kunnille ehdotettuun verokattoon liittyy riskejä, joiden takia Kuntarahoitus toivoo ehdotetun mallin olevan vain siirtymäkauden ratkaisu.

Kuntarahoituksen näkemyksen mukaan maakunnilla tulisi jatkossa olla

suurempi rooli ja vastuu maakunnan talouden kokonaisuudesta, mukaan lukien oikeus päättää investoinneista ja pitkäaikaisesta lainanotosta. **Ensi vaalikaudella tulisi ottaa käyttöön maakuntien verotusoikeus.**

Myös ehdotus kuntien verotusoikeuden rajoittamisesta on ongelmallinen, koska verokaton säätäminen sisältää riskin nollariskisyyden menettämisestä ja siten kuntien rahoituskustannusten merkittävästä noususta. Kuntarahoituksen näkemyksen mukaan verokattosäännöstä ei tarvita.

Kuntarahoituksen lausunnossa todetaan myös, että kuntien yhteinen varainhankintajärjestelmä on toiminut hyvin, ja siksi sosiaali- ja terveystoimen ja muiden **maakunnille siirrettävien tehtävien rahoitus pitäisikin pitää yhteisen varainhankintajärjestelmän piirissä.**

Riskienhallinta korostuu Torkinmäen elinkaarihankkeessa

KOKKOLAAN vuodenvaihteessa valmistuva Torkinmäen uusi koulu- ja päiväkotirakennus toteutuu elinkaarimallilla ja leasingrahoituksella. Kaupungin rakennuspäällikkö Olli Karikon mukaan kaupunki saa useita hyötyjä elinkaarimallista, ja riskienhallinta on niistä keskeinen.

– Hankkeen valmistelussa kartoitimme mahdollisia riskejä rakennuksen koko elinkaaren ajalta. Elinkaarimallissa riskejä siirtyy kaupungilta palveluntuottajalle, ja malli sitouttaa urakoitsijan rakentamisen laatuun, Karikko sanoo.

Kokkolan kaupunki ostaa palveluntuottajalta tilojen käytettävyyttä ja olosuhteita opetukseen. Jos ne eivät ole rakennuksessa elinkaarisopimuksen edellyttämällä tasolla, tilanteen korjaaminen on palveluntuottajan vastuulla.

– Jos hanke olisi kaupungin omassa taseessa, mahdolliset yllätykset tietäisivät kaupungille lisäkustannuksia. Nyt kiinteistön kustannukset kaupungille ovat tiedossa koko 20 vuoden sopimuskaudelle, Karikko sanoo.

Perinteisen omaan taseeseen tekemisen ja elinkaarimallin kustannukset olivat Kokkolan tekemän vertailun pohjalta sinänsä samaa tasoa, mutta juuri ero riskienhallinnassa painoi valinnassa. Erityistä huomiota on kiinnitetty sisäilman laatuun.

Elinkaarimalliin liittyvä neuvottelu-prosessi ja kilpailutusmenettely olivat Kokkolan kaupungille uutta, koska Torkinmäen koulu on kaupungin ensimmäinen elinkaarihanke.

Taloudellisena neuvonantajana Torkinmäen hankkeessa toimi Inspira. Kuntarahoitus-konserniin kuuluva yhtiö tarjoaa julkisen ja yksityisen sektorin asiakkaille neuvonantopalveluita investointihankkeiden sekä omaisuusjärjestelyjen suunnitteluun ja toteutukseen.

Apollo on Kuntarahoituksen asiakkaille tarjottu ratkaisu rahoitussalkun hallintaan.

Apollon käyttäjäpäivässä kerättiin ideoita jatkokehityksestä

APOLLO-PALVELUA käyttävien asiakkaiden määrä kasvaa nopeasti. Kuntarahoitus järjesti lokakuussa Apollon käyttäjille yhteisen kehittämispäivän, jossa vaihdettiin kokemuksia palvelun hyödyntämisestä ja tunnistettiin tarpeita tuleville ominaisuuksille.

Vilkkaan keskustelun, työpajojen ja palautteen perusteella käyttäjien näkemyksissä korostui tarve helpo-
käyttöisemmälle konsernitason

raportoinnille, erityisesti tilinpäätösten ja budjetoinnin tarpeisiin. Palautteen perusteella Apolloon tuodaan valmiita raporttipohjia ja parannetaan järjestelmän ohjeistusta raporttien luomiseksi. Käyttäjäpäivässä aloitettua yhteisen ideoinnin toimintatapaa jatketaan myös tulevaisuudessa.

*Lisätietoja Apollosta:
www.kuntarahoitus.fi/apollo*

Sopimukseen liittyvät todistukset lähetetään asiakkaille tammikuussa

KUNTARAOHITUS lähettää tammikuun 2017 alkupuoliskolla kaikille asiakkaille lainoihin, kiinnityksiin ja johdannaissopimukseen liittyvät todistukset.

Toimitettavia asiakirjoja ovat saldodistukset, joissa vahvistetaan lainojen ja kunta- ja kuntayritystodistusohjelmien saldot sekä siirtyvät korot, kuntajohdannaissopimusten pääomat, siirtyvät korot sekä markkina-arvostukset sekä todistukset kiinnitysvakuuksista. Vuodenvaihteessa vahvistetaan myös takaajille tiedot voimassa olevista takausvastuista.

Asiakkaiden on itse toimitettava tarvittavat todistukset edelleen haluamilleen tahoille, kuten tilitoimistolle, tilintarkastajille tai isännöitsijälle.

Tuupalan uusi puukoulu mukana Suomi 100 -ohjelmassa

KUHMON TUUPALAN rakenteilla oleva vihreä puukoulu on valittu mukaan Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlavuoden 2017 ohjelmaan. Tuupalan puukoulu on valtakunnallinen pilottihanke, josta odotetaan tulevan myös kansainvälinen referenssikohde. Täysin puurakenteinen koulurakennus on energiatehokas, ja sen kaukolämmitys perustuu bioenergiaan.

Tuupalan puukoulu on yksi ensimmäisistä kohteista, joille on myönnetty Kuntarahoituksen vihreää rahoitusta. Kuhmo on laajemminkin biotalouden edelläkävijöitä: uusiutuvan primäärienergian käyttöaste on kaupungissa lähes 70 prosenttia, mikä on maailmanlaajuisista huipputasoa.

Tuupalan koulu Kuhmossa on vihreän rahoituksen kohde.

Vihreä kaupunki

satsaa ympäristö-
ystävällisyyteen

TEKSTI: HASSE HÄRKÖNEN KUVAT: TOMMI ANTTONEN

Mikkelin kaupunki tähtää elinvoimaisuutensa kasvattamiseen erilaisten ekohankkeiden kautta. Niiden ympärille kehittyy Mikkelissä osaamista, joka luo hedelmällisen maaperän uudelle yritystoiminnalle ja tutkimukselle. Vuonna 2020 valmistuva jätevedenpuhdistamo on avainroolissa.

Mikkelin kaupunki tähtää elinvoimaisuutensa kasvattamiseen erilaisten ekohankkeiden kautta. Niiden ympärille kehittyy Mikkelissä osaamista, joka luo hedelmällisen maaperän uudelle yritystoiminnalle ja tutkimukselle. Vuonna 2020 valmistuva jätevedenpuhdistamo on avainroolissa.

Puhdas järviluonto ja ympäristön puhtaana pitämisen ympärille kehittyvä liiketoiminta – siinä tiivistettynä mikkeliläisen hyvinvoinnin kulmakivet. Etelä-Savon maakuntakeskuksessa uskotaan vahvasti ekotoiminnan kaupungille tuomiin etuihin. Kaupunki luo määrätietoisesti olosuhteita, jotka antavat kasvualustan kehittyvälle yritystoiminnalle sekä oppilaitos- ja tutkimusyhteistyölle.

Satsaukset kasvattavat kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaisuutta. Kaupungin omat valinnat näyttävät mallia ja avaavat tietä yrityksille. Mikkelin haluaa olla vihreä kaupunki.

Strategia- ja kehityspäällikkö **Aki Kaurasen** mukaan Mikkelin on jo muutaman vuosikymmenen ajan liikkunut ympäristöystävälliseen suuntaan. Hienoa järviluontoa on kaupungissa ehkä aikaisemmin pidetty itsestään selvänä asiana, mutta vuosien saatossa on ymmärretty sen vaalimisen tärkeys ja vesistöasioista lähtenyt ympäristötietoisuus on levinnyt läpi kaupungin organisaation. Vihreät arvot ovat tulleet osaksi arkea.

Ympäristöpanostukset ovat strateginen valinta

Kaupunki satsaa jätevedenpuhdistukseen, uusiutuvan energian tuotantoon, energiatehokkuuteen sekä digitaalisiin palveluihin. Kaupungin omistama Etelä-Savon Energia käyttää Pursialan voimalaitoksessa polttoaineena noin 80-prosenttisesti puuta, ja lisäksi aurinko- ja tuulisähköllä on oma osansa kaupungin energiantuotannossa.

Taustalla on Mikkelin ympäristöstrategia, joka tähtää uusiutuvan energian käytön lisäämiseen sekä energian säästöön kaupungin kiinteistöissä. Tavoitteena on vuoteen 2020 mennessä vähentää kaupungin kasvihuonekaasujen päästöjä 30 prosenttia vuoden 1990 tasosta. Suurin osa vähennyksistä tulee energiantuotannosta ja liikenteestä. Kaupungin energiankulutusta on jo vähennetty yhdeksän prosenttia vuosina 2008–2016.

Digitalisaatiossa Mikkelin kulkee maan kärjessä, ja tavoitteena on olla digitaalinen kaupunki kuluvan vuoden loppuun mennessä. Peruspalveluja viedään verkkoon, mikä parantaa palveluiden saatavuutta ja vähentää liikkumistarvetta haja-asutusalueilla. Digitaalisten palveluiden rakentaminen jatkuu tulevaisuudessa. Arkistointi ja arkistojen digitointi on yksi Mikkelin erikoisosaamisen alueista.

Puhdistamo on EcoSairilan sydän

Ympäristökehitys kiertyy avainhankkeiden ympärille, ja niistä merkittävimpiä on Metsä-Sairilaan rakennettava uusi jätevedenpuhdistamo. Kyseessä

Jouni Riihelä, Reijo Turkki ja Heikki Siira mahdollistavat työllään Mikkelin vihreän strategian toteutumisen.

on huomattavan suuri kaupungin investointi, kokonaisuutena 45 miljoonaa euroa. Valmistuessaan vuonna 2020 puhdistamo on Euroopan moderneimpia jätevedenkäsittelylaitoksia.

Uusi puhdistamo paitsi parantaa Saimaan vedenlaatua myös luo pohjan puhdistamon

"EcoSairila tuo myönteisiä kerrannaisvaikutuksia."

Heikki Siira

ympäriällä olevan EcoSairila-alueen kehittämiseksi.

– Jäteveden puhdistamisen ja energiantuotannon ympärille näyttää syntyvän osaamista, joka tarjoaa yrityksille mahdollisuuksia kehittää palveluitaan ja myydä niitä laajemminkin, Mikkelin talousjohtaja **Heikki Siira** sanoo.

– Se tuo myönteisiä kerrannaisvaikutuksia Mikkeliin. Niiden kautta ympäristöystävällisillä investoinneilla on merkittävä rooli kaupungille, Siira jatkaa.

Uuden puhdistamon yhteydessä kehitetään materiaalivirtojen hyötykäyttöä ja bio- ja kiertotaloutta, ja sitä kautta syntyy uusia yritystoiminnan mahdollistavia arvoketjuja. Jäteveden puhdistuksessa syntyvistä tuotteista tulee arvokasta materiaalia. Tulevaisuudessa kaikki kaupungin kierrätystoiminta tulee siirtymään EcoSairilan alueelle.

Korkeakoulut mukaan toimintaan

Osa puhdistamoon saapuvasta vedestä menee niin sanottuun vihreään linjaan eli tehopuhdistukseen ja sieltä edelleen EcoSairilan alueen yritysten käyttöön, mistä vesi palautuu viemärin kautta uudelleen puhdistettavaksi. Puhdistamo avaa mahdollisuuksia myös paikallisille oppilaitoksille sekä tutkimustoiminnalle.

– Puhdistamossa on koelaitososa, jossa voidaan tehdä tutkimus- ja tuotekehitystyötä. Perinteisissä puhdistamoissa tällaista mahdollisuutta ei ole, Mikkelin vesilaitoksen johtaja **Reijo Turkki** kertoo.

Turkki painottaa uuden laitoksen vedenlaatuun tuomaan parannusta. Uuden kalvobioreaktori- eli MBR-tekniikan ansiosta puhdistettu vesi on aikaisempaa puhtaampaa ja sen laatu tasaista. Puhdistetut jätevedet puretaan kaupungin keskustan tuntumaan, mikä osaltaan nostaa rimaa puhdistustuloksen suhteen. Tavoitteena on hyvin puhdistetun veden kautta parantaa Saimaan tilaa nykyisestä.

Metsä-Sairilan puhdistamo on noin kymmen kilometrin päässä Mikkelin keskustasta, joten laitoksen etäisyys asuntoihin ja vapaaajan asuntoihin on riittävä. Samalla keskustassa sijaitseva vanha puhdistamokiinteistö vapautuu muuhun käyttöön.

Turkin mukaan tutkimuksella ja alueen korkeakouluilla tulee olemaan merkittävä rooli puhdistamon toiminnassa.

– Suomessa on nyt käsillä viimeiset hetket kehittää vesihuoltoalan osaamista. Me olemme jääneet muusta maailmasta jälkeen, jonnekin 1980-luvun tasolle, Turkki sanoo.

– Jos emme kiri takamatkaa kiinni, jatkossa Suomesta ei enää viedä vesiosuamista

Puhdistamolle vihreää rahoitusta

METSÄ-SAIRILAN JÄTEVEDENPUHDISTAMO saa Kuntarahoitukselta vihreää rahoitusta. Kuntarahoituksen myöntämä laina on suuruudeltaan 20 miljoonaa euroa, ja laina-aika on 23 vuotta. Kuntarahoitus on ensimmäinen suomalainen rahoituslaitos, joka tarjoaa asiakkailleen vihreää rahoitusta ja sijoittajille vihreitä joukkovelkakirjoja.

Kuntarahoituksen vihreää lainaa tai leasingia voi hakea investointihankkeeseen, jossa syntyy selkeitä ja mitattavia ympäristölle hyödyllisiä vaikutuksia. Mikkelin puhdistamossa hyödynnetään uusinta

tekniikkaa, jonka ansiosta jäteveden puhdistustulos paranee huomattavasti tämän hetken ohjearvoista.

– Olemme erittäin tyytyväisiä siitä, että hankkeiden ympäristöystävällisyys nykyään huomioidaan rahoitusta hakiessa. Rahoittajien kiinnostus ympäristökysymyksiin on tervetullutta, talousjohtaja Heikki Siira sanoo.

Kuntarahoituksen vihreän lainan ja leasingin hinta määräytyy rahoitettavan hankkeen sisällön mukaan. Vihreän rahoituksen hinta on Kuntarahoituksen

asiakkaalle joka tapauksessa aina hieman edullisempi kuin tavallisen rahoituksen, muuten ominaisuudet ja ehdot ovat samat kuin muussa rahoituksessa.

Vihreää rahoitusta saavat hankkeet voivat olla useilta eri alueilta, muun muassa uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta, julkista liikennettä tai vedenpuhdistusta.

Jätevedenpuhdistamon kohdalla Mikkelin kaupunki vertaili sekä vihreää lainaa että leasingia. Kaupunki päätyi lainaan, koska se on kustannuksiltaan hieman edullisempi. ♦

maailmalle. Ja jos meillä ei ole riittävän korkeatasoista vesialan tutkimustoimintaa, tänne ei enää tule kansainvälisiä tutkijoita töihin.

Tähtäin tulevaisuudessa

Mikkeliläinen filosofia on tähdätä ympäristöystävällisissä hankkeissa riittävän korkealle, asettaa tavoitteet todella kunnianhimoiseksi. Kaupungissa ei haluta lähteä tekemään Suomen parasta vaan vähintään Euroopan parasta.

Matkan varrella uuden teknologian, poliittisen päätöksenteon ja taloudellisten resurssien kohdalla tulee lähes aina haasteita, joiden kautta hankkeet muuntuvat paikkakunnan mittakaavaan sopiviksi. Se ei kuitenkaan tarkoita, että rimaa laskettaisiin tavoiteltavan lopputuloksen suhteen.

Ympäristöhankkeissa halutaan katsoa riittävän kauas eteenpäin. Metsä-Sairilan puhdistamon kohdalla se tarkoittaa, että suunnittelussa on otettava huomioon vuoden 2030 jälkeinen aika, vaikka laitos valmistuu 2020. Tulevaisuudessa jätevesien puhdistamista koskevat vaatimukset kiristyvät entisestään, ja laitoksen laitteisto on tarvittaessa muokattavissa ja vaihdettavissa uuteen, jos esimerkiksi 40 vuoden päästä nykyhetken huipputekniikka on jo vanhen-

”Jos emme kiri takamatkaa kiinni, Suomesta ei enää viedä vesiosaamista maailmalle.”

Reijo Turkki

tunutta. Kallion sisään louhittava puhdistamo tarjoaa joka tapauksessa erinomaiset, tasaiset prosessiolosuhteet jatkossakin, mikä on merkittävä etu.

Kun laitos on kaukana keskustasta ja pääosin maan alla, se on tietyllä tapaa näky-

mätön kaupunkilaisille ja alueen yrityksille. Vesilaitos ja kaupunki satsaavat siihen, että puhdistamon tuomat edut pystytään esittämään konkreettisesti ja ymmärrettävästi mikkeliläisille, jotka maksavat laitoksen.

Investointia suunniteltiin vuosia

Heikki Siiran mukaan puhdistamohankkeen vaatima rahoitus on ollut tiedossa pitkään. Vuonna 2008 kaupungissa alettiin varautua siihen, että investointi tulee ajankohtaiseksi muutaman vuoden päästä. Veden hinnoittelussa haettiin laskelmien perusteella taso, johon olisi päästävää ennen kuin investointi uuden puhdistamoon tehdään. Kun hinnoittelussa ei tullut isoa kertahyppäystä vaan edettiin askel kerrallaan, hanke on sujunut poliittisesti jouhevammin ja ollut kaupunkilaisille helpommin vastaanotettava.

– Luottamushenkilöitä on koko ajan informoitu investoinnin tulemisesta sekä siitä, että investoinnin rahoittamiseen on varauduttu vesilaitoksen taloudessa. Se on mennyt hyvin eikä epäselvyyksiä ole ollut, Heikki Siira kertoo.

– Teknisen suunnittelun ja rahoituksen suunnittelun tulee kulkea käsi kädessä alusta asti. Jo kymmenen vuotta etukäteen pitää olla näkemys siitä, minne ollaan menossa. ♦

Menestystä Green Leaf -kilpailussa

MIKKELI ON OSALLISTUNUT kahtena vuonna eurooppalaisille 20 000–100 000 asukkaan kaupungeille suunnattuun Green Leaf -kilpailuun. Kilpailussa kaupungeja arvioidaan niiden ympäristön eteen tekemän työn perusteella. Mikkelä on molemmilla kerroilla sijoittunut kilpailun kärkeen, viimeksi kolmen parhaan joukkoon.

– Kaupunkistrategiassamme on linjaus luonnon ja ympäristön hyvinvoinnista. Ympäristöohjelma on rakennetun ja rakentamattoman ympäristön kokonaisuus, ja kaupunkikonsernin eri osat ovat siinä mukana, Mikkelin tekninen johtaja **Jouni Riihelä** kertoo.

Kilpailun kautta on syntynyt osallistujakaupunkien välinen verkosto, joka on hyvä viiteryhmä Mikkelille. Kilpailu teki myös kaupungin hallinnolle aikaisempaa näkyvämmäksi sen, kuinka pitkäjänteisesti Mikkelissä ja ylipäätään Suomessa on jo tehty kestävä kehityksen ratkaisuja eri tasoilla. ♦

Vihreän bondin kunniaksi järjestetty kaupankäynnin avausseremonia avasi Lontoon pörssin kurssit noususuuntaisina.

Suomen ensimmäinen vihreä bondi yhdistää **EDELLÄKÄVIJÄT**

Kuntarahoitus laski liikkeeseen vihreän bondin. Lontoon pörssi kutsui lokakuussa Kuntarahoituksen vieraineen avaamaan pörssin kaupankäynnin suomalaisten ympäristöinvestointien kunniaksi.

TEKSTI: **SOILI HELMINEN** KUVAT: **LAYTON THOMPSON**

Lontoon pörssissä oli paikalla ympäristöministeriön, Suomen suurlähetystön, vihreää rahoitusta saaneiden hankkeiden, liikkeenlaskuun osallistuneiden pankkien, Lontoon pörssin ja Kuntarahoituksen edustajia.

– Uusi rahoitusväline kannustaa kuntia tekemään kestäviä ratkaisuja. Julkisen sektorin osuus kaikista hankinnoista on merkittävä. Kunnat voivatkin omilla päätöksillään merkittävästi edistää puhtaita ja energiatehokkaita investointeja sekä vauhdittaa kiertotaloutta, ympäristöministeriön kansliapäällikkö **Hannele Pokka** sanoi tilaisuudessa.

Kuntarahoitus tarjoaa ympäristöhankkeisiin vihreää rahoitusta tavallista lainaa tai leasingia edullisemmin. Tämä on rahoittajalta poikkeuksellinen kädenojennus kuntien ympäristöinvestointien lisäämiseen. ♦

1. Toimitusjohtajat Nikhil Rakli Lontoon pörssistä ja Pekka Averio Kuntarahoituksesta avasivat yhdessä kaupankäynnin pörssissä.

2. Uusi rahoitusväline kannustaa kuntia kestäviin ratkaisuihin, arvioi ympäristöministeriön kansliapäällikkö Hannele Pokka.

3. Tyrnävän kunnanjohtaja Marjukka Manninen allekirjoitti Lontoon pörssin avauskirjan.

”TYRNÄVÄN KUNNASSA vihreällä rahoituksella rakennettava Rantaroustin koulu perustuu elinkaariedullisuuteen ja nivoutuu vahvasti kunnan strategiaan.

Meille vihreä rahoitus on tärkeä ulkopuolinen tunnustus siitä, että olemme oikealla tiellä. Vihreän arviointiryhmän arvio ja hankkeen seurannasta saatava tieto on arvokasta ja hyvä laatuleima.

Hinta ei ole keskeisin tekijä vihreässä rahoituksessa, mutta ei marginaaliedusta haittaakaan ole. Tärkeämpi merkitys on vihreän rahoituksen PR-arvolla.

Mukaan pääsy on meille vastuullisuuden ja edelläkävijyyden osoitus, jonka moni ulkopuolinen taho on huomioinut. Uusi rahoitusinstrumentti on tarpeellinen ja tervetullut.”

Marjukka Manninen
kunnanjohtaja, Tyrnävän kunta

MIKÄ VIHREÄ BOND?

SUOMEN ENSIMMÄINEN vihreä bondi eli kuntien ympäristöinvestointeihin korva-merkitty joukkovelkakirjalaina laskettiin liikkeeseen syyskuun lopussa. 500 miljoonan dollarin laina herätti jo ennakoon paljon kiinnostusta ja ylimerkittiin nopeasti. Bondi on listattu Lontoon pörssiin.

Kuntarahoituksen vihreän rahoituksen viitekehysessä on määritelty ne ympäristöinvestointien osa-alueet, joihin edullisempaa vihreää rahoitusta voidaan myöntää. Tällaisia ovat uusiutuva energia, julkinen liikenne, kestävä rakentaminen, vedenpuhdistus ja jätevesien käsittely, energiatehokkuus, jätteenkäsittely sekä ympäristöhallinta että luonnonsuojelu.

Vihreää rahoitusta on myönnetty vuoden 2016 keväästä lähtien, ja rahoitettujen hankkeiden kokonaisarvo on noin 400 miljoonaa euroa. Eniten vihreää rahoitusta on myönnetty Länsimetrolle. Lukumääräisesti suurin osa hankkeista edustaa kestävästä rakentamisesta ja energiatehokkuutta.

Kunnat ovat ratkaisevassa roolissa ilmastomuutoksen torjumisessa.

PANKKI kaiken keskellä

Keskuspankeilla on merkittävä rooli talouskehityksen ohjaajina. Käytössään olevilla rahapolitiikan välineillä keskuspankit joko kiihdyttävät tai hillitsevät talouskasvua tilanteesta riippuen.

TEKSTI: HASSE HÄRKÖNEN KUVITUS: ATTE LAKINNORO

Keskuspankki on kuin talouden vauhtiin kiihdyttävä ja jarrumies. Kaasupolkimena on ohjauskorko, jota keskuspankki nostaa tai laskee tilanteen mukaan. Ohjauskorko on tärkein keskuspankin rahapolitiittisista työkaluista.

Ohjauskorkoa keskuspankki käyttää julkisesti asetettujen tavoitteidensa saavuttamiseen. Euroopan keskuspankin kohdalla se tarkoittaa ennen kaikkea hintavakauden ylläpitoa euroalueella ja sitä kautta euron ostovoiman säilyttämistä. EKP:n tähtäimessä on kuluttajahintojen hyvin maltillinen nouseminen: inflaatiotavoite on keskipitkällä aikavälillä vähän alle kaksi prosenttia. Sellaisen inflaation katsotaan yleisesti edistävän parhaiten taloudellista hyvinvointia.

Keskuspankki on talouden suurta linjaa osaltaan ohjaava, vakauteen pyrkivä toimija, eräänlainen talouden ankkuri. Keskuspankki ei voi yksin vaikuttaa taloudessa kaikkeen, koska esimerkiksi euroalueen valtioiden talouspolitiikalla on paljon merkitystä talouskehitykselle. Valtiot voivat vauhdittaa taloutta muun muassa lisäämällä julkista kulutusta. Joka tapauksessa keskuspankin rahapolitiikka on yksi keskeinen tekijä talouden ohjaamisessa.

– Rahapolitiikalla voidaan edistää talouskasvua mutta ei luoda sitä pitkällä aikavälillä, Deutsche Bankin pääekonomisti **Mark Wall** tiivistää.

Sekä keskuspankkien rahapolitiittisilla päätöksillä että valtioiden finanssipoliittisilla ratkaisuilla on molemmilla iso vaikutus talouteen. Erona on se, että keskuspankkien toimet perustuvat ennen kaikkea markkinoi-

den toimintaan, valtioiden taloutta koskevat päätökset taas ovat usein poliittisesti värittyneitä.

Ohjauskorko vaikuttaa välillisesti

Keskuspankin asettama ohjauskorko tarkoittaa korkoa, jolla keskuspankki antaa lyhytaikaista rahoitusta pankeille, EKP:n tapauksessa euroalueen liikepankeille. Ohjauskorko määrittelee rahan “hinnan” eli yleisen korkotason.

KESKUSPANKKI MUUTTAA OHJAUSKORKOON TALOUDEN SYKLIEN TAHDISSA

TALOUDESSA PUHUTAAN SYKLEISTÄ, eli talouden kehitys nähdään eräänlaisena aaltoliikkeenä. Nousuja seuraavat laskut ja laskuja uudet nousut, ja kokonaisuutena maailmantalous on vuosikymmenten aikana kasvanut huomattavasti aaltoliikkeestä huolimatta.

Talouden syklejä on hahmotettu erimittaisia, ja pisin niistä on niin sanottu Kondratieffin sykli. Venäläinen Nikolai Kondratieff muotoili 1900-luvun alussa teorian kuvaamaan talouden pitkäaikaisista, noin 40–60 vuotta kestävästä säännöllisestä vaihtelusta nousu- ja laskukausien välillä. Teorian mukaan jokaista aaltoa määrittää sille tyypillisten teknologioiden ja yhteiskunnallisten rakenteiden muodostama kokonaisuus, joka on olennaisilta osiltaan erilainen jokaisessa aallossa.

Ohjaukron kautta keskuspankki vaikuttaa välillisesti talouteen, koska markkinakorot seurailevat ohjaukorkoa. Euroalueella ohjaukorkoa seuraa esimerkiksi euriborkorko, joka on pankkien antolainauksen keskimääräinen korko. Erimittaisille ajanjaksoille lasketut euriborit vaikuttavat suoraan esimerkiksi suomalaisiin asuntovelallisiin, koska kyseiset korot ovat yleisiä asuntolainojen viitekorkoja.

Ylipäättään kuluttajien ja yritysten lainat sidotaan yleensä markkinakorkoihin, joten keskuspankin tekemä ohjaukron nosto tai lasku heijastuu mutkan kautta ihmisten jokapäiväiseen talouteen.

Korkotaso eli rahan hinta vaikuttaa talouteen kiihdyttämällä tai hillitsemällä luotonantoa. Sitä kautta vaikutus tulee yritysten ja kuluttajien halukkuuteen tehdä investointeja sekä kulutukseen.

Jos korkotaso on matala, lainan ottaminen on houkuttelevaa, koska raha on edullista. Se yleensä kiihdyttää investointeja ja kulutusta, jolloin talous kasvaa. Taloutta elvyttääkseen keskuspankki laskee ohjaukorkoaan taantumassa.

Jos taas korot ovat korkealla, halut lainan ottamiseen, investointeihin ja kulutukseen pienenevät. Koronnosto vaikuttaa myös aiemmin otettujen, vaihtuvakorkoisten lainojen korkokuluihin eli nostaa niitä. Korkea korko hidastaa talouskasvua, ja sen vuoksi keskuspankki tyypillisesti nostaa ohjaukorkoa tilanteessa, jossa talous uhkaa kuumentua liiaksi. Jarrua painamalla halutaan välttää taloudessa tapahtuvat ylilyönnit ja niiden seurauksena syntyvät kriisit.

Eurooppa ja Yhdysvallat eri tilanteessa

Keskuspankin raha- ja korkopolitiikka riippuu siis siitä, missä vaiheessa talouden sykliä

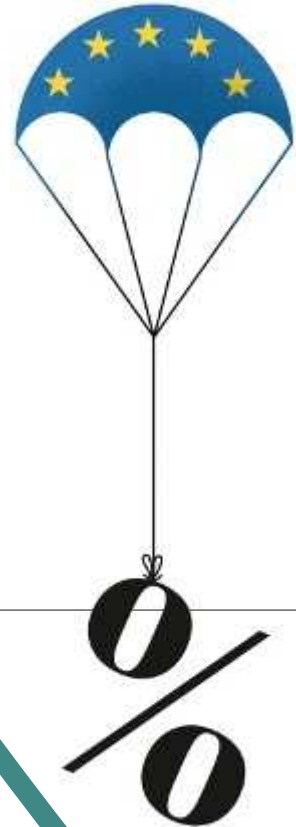
kulloinkin ollaan. Erot konkretisoituvat, kun katsoo EKP:n ja Yhdysvaltojen keskuspankki Fedin toimia viime aikoina.

Euroalue kitkuttaa edelleen hitaan kasvun aikaa eikä ole vielä täysin toipunut vajaa kymmenen vuotta sitten alkaneesta laajasta finanssikriisistä. Euroalueella korot ovat jo pitkään olleet ennätysellisen matalalla, lyhyet korot jopa negatiivisia, eikä ainakaan nopeaa korkomuutosta ole näköpiirissä. Inflaatio on ollut euroalueella alle prosentin lokakuusta 2013 lähtien, eli ollaan kaukana EKP:n asettamasta inflaation ihannevuodesta.

Kun korot ovat nollassa, ohjaukron laskemisen elvyttävä vaikutus on käytetty loppuun euroalueella. Kun kansainvälinen talous- ja finanssikriisi kärjistyi vuonna 2008, EKP aloitti ohjaukron jyrkän alentamisen. Ohjaukorkoa laskettiin nopeassa tahdissa 4,25 prosentista yhteen prosenttiin. Yhdysvalloissa Fed toimi vielä riuksemmin ja laski

KUN TALOUS KASVAA, keskuspankki nostaa ohjaukorkoaan. Ohjaukron nosto vaikuttaa markkinakorkoja nostavasti, mikä vähentää lainanottohalukkuutta ja hillitsee kulutusta. Se taas hidastaa talouskasvua ja ehkäisee talouden ylikuumenemistä ja siitä syntyviä kriisejä.

KUN TALOUS TAANTUU, keskuspankki laskee ohjaukorkoaan. Sen ansiosta lainan ottaminen on edullisempaa ja houkuttelevampaa, minkä toivotaan lisäävän investointeja ja kiihdyttävän hiipuvaa talouskasvua.

MARK WALL on Deutsche Bankin pääekonomisti.

ohjauskorkonsa 0,25 prosenttiin vuoden 2008 loppuun mennessä.

Euroalueen ja Yhdysvaltojen taloudet ovat toipuneet kriisistä eri vauhtia. Yhdysvalloissa elpyminen on ollut nopeampaa ja marras-kuussa maan kauppa-ministeriö ilmoitti, että talouden kasvuvauhti oli ennakkotietojen mukaan 2,9 prosenttia heinä-syyskuussa. Kasvuvauhti oli nopeampi kuin ekonomistit olivat yleisesti ennakoineet. Yhdysvaltojen talouden elpyminen luo keskuspankille mahdollisuuksia nostaa ohjauskorkoa maltillisesti. Yksi Yhdysvalloissa tiiviisti seurattu talousindikaattori ovat maan työllisyystiedot, jotka kertovat talouden tilasta ja sitä kautta vaikuttavat keskuspankin rahapolitiikkaan.

Keskuspankkien erilaisen toiminnan takaa löytyy se, että euroalueen ja Yhdysvaltojen taloudet ovat taloussyklin eri vaiheissa. Euroopassa ollaan vasta hitaasti pääsemässä kasvussa vauhtiin ja aallon pohjalta ylöspäin, kun Yhdysvalloissa talous on jo ollut muutama vuoden kasvu-uralla.

Deutsche Bankin pääekonomisti Mark Wallin mukaan euroalueen ja Yhdysvaltojen

erilaiset asemat taloussyklissä näkyvät muun muassa luotonannossa. Lainatrendi kääntyi euroalueella positiiviseksi vasta vuosi tai pari sitten, kun taas Yhdysvalloissa yksityisen sektorin lainananto on kasvanut jo viisi vuotta.

Poikkeustoimia euroalueella

Euroopan keskuspankki on tehnyt poikkeuksellisia toimia viime vuosina. Syy on yksinkertainen: euroalueen talousolot ovat olleet poikkeukselliset ja kun ohjauskorko on ollut nollassa, keskuspankin rahapolitiikan keskeinen väline on ollut pois pelistä.

Taloutta elvyttääkseen EKP käynnisti suuren elvytysohjelman vuonna 2015, ja ohjelma jatkuu ainakin maaliskuuhun 2017, näillä näkymin pidempään. Ohjelmassa EKP ostaa pankeilta ja sijoittajilta euromaiden velkakirjoja kuukausittain 80 miljardilla eurolla, jotta rahan tarjonta lisääntyisi.

Osto-ohjelman suhteen voidaan puhua setelielvytyksestä. Keskuspankeilla on oikeus painaa rahaa, ja EKP:n osto-ohjelma on uusi tapa lisätä rahan määrää. Ohjelman tavoitteena on rahan tarjonnan lisäämisen kautta

Euroalueen talousolot ovat olleet poikkeukselliset ja kun ohjauskorko on ollut nollassa, rahapolitiikan keskeinen väline on pois pelistä.

parantaa liikepankkien kykyä lainata rahaa yrityksille ja yksityisille, jotta ne voivat tehdä uusia investointeja. Investoinnit ovat avainasemassa taloudellisen toimeliaisuuden ja talouskasvun aikaansaamisessa. Rahan painaminen myös kiihdyttää inflaatiota.

Lisäksi EKP on muuttanut liikepankkien talletuskoron negatiiviseksi. Talletuskorko on korko, jonka liikepankit saavat talletuksistaan keskuspankkiin. Kun korko on negatiivinen, liikepankkien pitää maksaa talletuksistaan keskuspankille. Negatiivisen talletuskoron ideana on se, että se kannustaa pankkeja

antamaan lainaa yrityksille ja yksityisille sen sijaan, että pankit tallettaisivat varojaan keskuspankkiin. Negatiivinen talletuskorko liikepankeille on hyvin poikkeuksellinen keskuspankin toimenpide.

– Näyttää siltä, että rahapolitiikka on saavuttamassa rajansa sen suhteen, kuinka paljon sillä voidaan tukea ja piristää talouskasvua, Mark Wall arvioi.

Myös EKP:n näkemys on, että keskuspankin rahapolitiikka ei voi yksin ratkaista euromaiden talousongelmia vaan tarvitaan rakenteellisia uudistuksia.

Finanssikriisin alkuvaiheessa EKP ja Fed käyttivät samantapaisia keinoja, mutta euroalueella valtioiden velkakriisi muutti tilannetta. EKP on poikkeuksellisenä toimenä tukenut vahvasti pankkien välisiä markkinoita. Yhdysvalloissa Fed käytti EKP:n osto-ohjelman kaltaista elvytystä euroaluetta aiemmin ja sen voi katsoa olevan yksi syy siihen, että Yhdysvaltojen talous on lähtenyt kasvuun euroaluetta aiemmin.

Uusi rooli haussa

Suuret taluskriisit – 1930-luvun suuri lama ja 1970-luvun suuri inflaatio – ovat aiemmin muuttaneet keskuspankkien roolia ja toimintaa, ja nyt voi arvella käyvän samoin. Nykyisen taluskriisin hoidossa EKP:n rooli on ollut merkittävä, ja keskuspankin asema

talouspolitiikassa on viime vuosina korostunut.

Näyttääkin siltä, että yleisesti ottaen keskuspankkien tehtäväkenttä tulee olemaan jatkossa laajempi kuin tuoreinta taluskriisiä edeltävänä aikana. Silti ainakin EKP:n perustehtävä säilyy jatkossakin ennallaan.

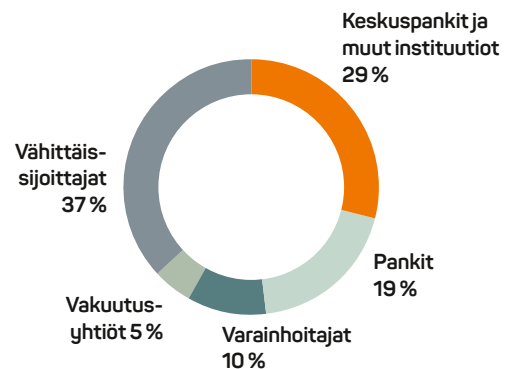
Kehityksen seurauksena keskustelua on syntynyt esimerkiksi siitä, miten keskuspankkien itsenäinen asema sopii uuteen tilanteeseen, jossa keskuspankkien vaikutusvalta on lisääntynyt. Euroalueella EKP:n rooli talouden vakauttajana on noussut merkittäväksi. Kysymyksiä on herännyt myös sen suhteen, onko keskuspankeilla jo liian suuri rooli taloudessa.

EKP:lle on tullut myös uusia tehtäviä, kun keskuspankki on ottanut vastuulleen kaikkien euroalueen pankkien valvonnan. Uusi pankkivalvontamekanismi koostuu siihen osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisista valvontaviranomaisista ja EKP:sta.

EKP:n suorassa valvonnassa ovat kaikki euroalueella toimivat merkittävät pankit. Jokaisesta valvontamekanismin osallistuvasta maasta on mukana vähintään kolme merkittävintä pankkia. Suomesta EKP:n suorassa valvonnassa ovat Nordea, OP-Pohjola-ryhmä, Danske Bank ja Kuntarahoitus. Kuntarahoitus siirtyi EKP:n suoraan valvontaan tämän vuoden alussa. ♦

Keskuspankit tärkeitä sijoittajia Kuntarahoitukselle

KANSAINVÄLISET KESKUSPANKIT ovat jo vuosia olleet yksi Kuntarahoituksen varainhankinnan tärkeimmistä lähteistä. Luotettavana ja korkean luottoluokituksen liikkeeseenlaskijana Kuntarahoitus sopii erinomaisesti keskuspankkien sijoitusstrategiaan. Viime vuonna Kuntarahoitus teki uutta varainhankintaa noin 6,5 miljardia euroa, josta noin 30 prosenttia tuli keskuspankkien ja muiden institutionaalisten sijoittajien ryhmästä. Varainhankintaa tehdään hajautetusti sekä maantieteellisesti että erilaisiin rahoitusinstrumentteihin, jolloin varainhankinnan riski on pieni. Laajan hajauttamisen ansiosta varainhankinnan keskimääräiset kustannukset ovat matalat, mikä varmistaa edullisen rahoituksen Kuntarahoituksen kotimaisille asiakkaille.

Kuviossa on esitetty Kuntarahoituksen viime vuonna tekemä varainhankinta sijoittajatyypeittäin.

Pietu Mänttari talousjohtaja, Kotka

Millainen ura sinulla on takanasi ja mitä teet nyt?

Opiskelin Tampereen yliopistolla kunnallistaloutta ja kansantaloustiedettä. Jo opintojen aikana työskentelin pankissa, josta siirryin töihin yliopiston tutkimushankkeeseen. Tein jatko-opintojen lomassa myös muita tutkimus- ja opetustöitä.

Kuntatyönantajan eli Kotkan kaupungin palvelukseen siirryin 2,5 vuotta sitten, kun perheemme halusi palata Kymenlaaksoon, joka on sekä minun että vaimoni kotiseutua.

Työskentelen Kotkassa talousjohtajana. Viihdyn hyvin, sillä kaupunki on loistava työyhteisö ja vastuualueeni laaja: siihen kuuluu talouden lisäksi riskienhallinta, tietohallinto ja hankinnat. Tehtävänäni on johtaa koko konsernin taloutta, ei vain kaupungin.

Miten Kotkan kaupungilla menee?

Yleinen taloustilanne on tiukka, kuten koko kaakon alueella. Työttömyysaste on korkea ja kaupungilla on raskaat, yli 40 miljoonan euron kumulatiiviset alijäämät, jotka kasvavat entisestään. Se merkitsee isoa lainataakkaa sekä kaupunkikonsernille että asukaskohtaisesti laskettuna.

Mikä on parasta Kotkassa?

Kotkan Meripäivien myötä kaupungilla on vahva, tunnistettava brändi merellisenä kulttuurikaupunkina. Vähemmän tunnettu vetovoimatekijä ovat kaupungin hienot puistot.

Mikä on Kotkan isoin haaste?

Sote- ja maakuntaudistukseen varautuminen on suurin haaste. Keskustelu velloo terveyspalvelujen ympärillä ja se on iso asia, mutta monta muutakin kysymystä on ratkaistamatta. Kymenlaaksossa maakunnallinen rakenne on hajautunut Kouvolan ja Kotkan ympärille, ja olisi tärkeää löytää yhteinen näkemys koko alueen eduista.

Mikä kotkalaisia tällä hetkellä puhuttaa?

Kaupungin veroprosentti nousee ensi vuonna prosenttiyksikön. Verokorotuksen yhteydessä on keskusteltu paljon myös siitä,

millaiseen palvelutasoon kaupunkilaiset ovat tyytyväisiä. Leikkauksia on jo tehty ja niitä joudutaan edelleen jatkamaan. Leikkausten kohdentamista varten keskustelua käydään nyt siitä, mitkä palvelut ovat tärkeimpiä, mihin asukkaat ovat tyytyväisiä ja mistä ollaan valmiita tinkimään.

Mitkä ovat Kotkan johtamisen seuraavien vuosien isot linjat?

Tulevan kunnan toiminnassa korostuu elinvoimapalvelujen sekä lasten ja nuorten ja koulutuspalvelujen merkitys. Kuntien tehtäväkentän pieneneminen vaatii alueellisen yhteistyön lisäämistä. Kaakon alueella on onnistuttu tekemään laaja seudullinen elinkeinostrategia.

Ensi vuonna aloitamme uuden valtuuston kanssa kuntastrategian työstämisen. Meneillään on useita elinvoiman kannalta tärkeitä hankkeita, kuten Kantasatama, joka toteutuessaan tuo kaupunkiin outletkeskuksen ja hotellin, jotka auttavat osaltaan lisäämään matkailua ja risteilijäliikennettä. Myös kantakaupungin eli Kotkansaaren alueen asuntokapasiteettia kasvatetaan.

Mitä toivot yhteistyöltä Kuntarahoituksen kanssa?

Yhteistyö Kuntarahoituksen kanssa on erittäin toimiva. On hyvä että valikoima laajenee Apollon analyysipalvelujen ja vihreän rahoituksen tapaisiin uusiin palveluihin. Olemme aloittaneet katuvalaistuksen uusimisen ledteknologialla, ja rahoituksena käytämme leasingia. Tämä hanke todennäköisesti soveltuisi myös vihreän rahoituksen piiriin.

KUKA? Pietu Mänttari

KOULUTUS:

Hallintotieteiden maisteri. Väitöskirja valtion ja kuntien välisestä tuottavuusohjauksesta kesken

SYNTYMÄPAIKKA:

Vaasa, lapsuus Valkealassa

NYKYINEN KOTIKUNTA:

Valkeala (Kouvola)

SYNTYMÄVUOSI: 1982

TEKSTI: JAANA KOSUNEN KUVA: EEVA ANUNDI

Mielen terveyystaidot eivät kehity itsestään

Lasten ja nuorten ennaltaehkäisevässä mielen terveystyössä on tänä syksynä otettu askel kohti parempaa, kun uusi opintosuunnitelma toi ympäristöopin alaisuuteen uuden tiedonalan, terveystiedon. Sen olennaisena osana on mielen hyvinvoinnin taitojen opettaminen.

kinä en oo mielen terveyttä tarvinnu – enkä tartte nytkään!

Tämä kommentti kiiri ilmoille vuosia sitten hyvinvointialan messuilla Mielen terveysseuran messuosastolla.

Suomen Mielen terveysseuran toiminnanjohtaja **Sari Aalto-Matturin** mielestä osaston ohii kiihdyttävän messuvieraan kommentti kiteytti huvittavuudessaankin sen, mitä mielen terveys yleisesti meille tarkoittaa: se on pelottava ja hävettävä asia, joka automaattisesti yhdistyy mielen sairastumiseen.

Häpeä aiheen ympärillä on kuitenkin helpottamassa. Tabusta on tullut trendi ja ahdistuksesta, masennuksesta ja uupumuksesta puhutaan jo avoimemmin. Enää ei mesuteltan ohii kulkeva väki tihennä askeliaan, vaan iso osa ihmisistä jää nyt kuuntelemaan ja juttelemaan.

– Aihe on hyvällä tavalla arkipäiväistänyt. Asennemuutos helpottaa myös sen ymmärtämistä, että mielen hyvinvoinnin taitoja voi opetella jo aivan pienestä saakka, Aalto-Matturi sanoo.

Lasten ja nuorten mielen terveystyössä kulunut syksy on ollut konkreettisten muutosten aikaa, kun koulujen uusi opetussuunnitelma toi alakouluihin ympäristöopin sisälle uuden tiedonalan, terveystiedon. Sitä opiskellaan nyt tasa-arvoisena biologian, maantiedon, kemian ja fysiikan rinnalla. Terveystiedossa olennainen aihealue on mielen terveys.

– Mielen terveyttä voi oppia huoltamaan aivan samoin kuin fyysistäkin terveyttä. Nyt mahdollisia tulevia ongelmatilanteita varten etsitään välineitä jo valmiiksi, eikä vasta sitten, kun mieli järkkyy. Tämä on ennaltaehkäisevää toimintaa parhaimmillaan, Mielen terveysseuran lasten mielen terveyden edistämisen projektisuunnittelija **Riikka Nurmi** iloitsee.

Jatkossa siis jo ekaluokkalaiset opettelevat esimerkiksi kehon ja mielen viestien kuuntelua, turva- ja tunnetaitoja, ryhmässä toimimisen taitoja ja itsetunnon vahvistamista. Taidot ovat tärkeitä aikana, jolloin yhteiskunnan vaatimukset ja odotukset ovat melkoiset jo lapsuudessa.

– Tämän päivän lasten ja nuorten on osattava toimia monenlaisissa tilanteissa ja verkostoissa. Erilaiset tilanteet luovat erilaisia paineita: on ulkonäköpaineita, kaveriporukan luomia paineita ja tulevaisuuden suunnitelmista johtuvia paineita. Ne ovat mittakaavaltaan ihan toista luokkaa, mitä edellisillä sukupolvilla on ollut, Nurmi toteaa.

Polarisoituminen on aikakautemme ilmiö

Nurmen mukaan kaiken kaikkiaan muutokset lasten ja nuorten hyvinvoinnissa ovat olleet mittavat, niin hyvässä kuin pahassakin. Ehdottoman positiivista kehitystä on ollut yksinäisyyden kokemisessa: viidessätoista vuodessa yksinäisyys on 14-vuotiailla pojilla

Jo ekaluokkalaiset opettelevat kehon ja mielen kuuntelua, turva- ja tunnetiloja ja itsetunnon vahvistamista.

Lasten ja nuorten paineet ovat paljon suurempia kuin edellisillä sukupolvilla, Satu Aalto-Matturi (vas.) ja Riikka Nurmi sanovat.

pudonnut puoleen ja suhde omiin vanhempiin on yleisesti parantunut.

Tilastojen tuoma ilo sammuu kuitenkin nopeasti, kun selviää, että hyvinvoivien rinnalla on kasvava joukko niitä, joilla mielenterveyden ongelmat jatkuvasti lisääntyvät. Lukiossa opiskelevista tytöistä kolmasosa uupuu koulupaineiden alla. Toisen asteen opiskelijatyöille teetetty kouluterveyskysely kertoo seksuaalisen häirinnän lisääntymisestä. Itsemurhakuolleisuus on Suomessa nuorten naisten kohdalla toiseksi korkeimmalla koko maailmassa.

– Polarisoituminen aiheuttaa paljon kysymyksiä tämän hetken lasten ja nuorten mielenterveydessä: mistä jakautuminen johtuu ja miten eroja voitaisiin tasoittaa? Entä mistä se johtuu, että ongelmat siirtyvät niin usein sukupolvelta toiselle? Miten periytyvyys saataisiin katkeamaan? Koska hyvä mielen-terveys muotoutuu monesta asiasta, myös ratkaisujen löytäminen vaatii monipuolista lähestymistapaa ja eri tahojen yhteistyötä, Aalto-Matturi sanoo.

Välitön hyöty ei tuo säästöjä

Ratkaisujen löytymistä mutkistaa se, että tällä hetkellä päätösten tekemiseen vaikuttavat hyvin vahvasti taloudelliset säästöt. Aalto-Matturi huomauttaa, että mielenterveyden kytkös talouteen on varsin vahva. Jos ongelmat pääsevät kärjistymään, aiheuttaa niiden hoitaminen automaattisesti myös kustannuksia.

– Paineet säästämiseen ovat kovat ja uskon, että myös mielenterveydestä voidaan säästää, jopa satoja miljoonia euroja. Säästäminen ei tapahdu kuitenkaan palveluita leikkaamalla. Välittömän hyödyn houkutus on varmasti suuri, mutta säästöjä etsiessä se johtaa harhaan. Ratkaisu on ennaltaehkäisevä työ, jossa säästöt tulevat vasta jälkikäteen – mutta ne tulevat varmasti. ♦

TUKEA LASTEN JA NUORTEN MIELENTERVEYSTYÖHÖN

KUNTARAHOITUS JA INSPIRA LAHJOITTAVAT tänä vuonna joulutervehdyksiin varatut rahat Suomen Mielenterveysseuran lasten ja nuorten mielenterveystyöhön. Lahjoituksen avulla Mielenterveysseura kouluttaa opettajia ja jakaa materiaalia kouluille tukemaan opettajien työtä terveystiedon parissa.

Lasten ja nuorten mielenterveystyössä on ollut ja on edelleen käynnissä useita projekteja. Toiminnan jatkaminen ja levittäminen kehitysprojektien päätyttyä on ollut haasteellista. Lahjoitus helpottaa koulutusmallien ja materiaalien käytön levittämistä mahdollisimman laajaan käyttöön.

Opiskelijat tuovat virtaa Vaasaan

Sijoittaminen opiskeluun, opetukseen ja innovaatioihin tuo menestystä kaikille. Korkeakoulut ovat vauhdittaneet Vaasan alueen positiivista kehitystä, uskoo kaupunginjohtaja Tomas Häyry.

TEKSTI: MIKA REMES KUVAT: TOMMI ANTTONEN

VAMK vauhdittaa robotiikan osaamista ja robottiteknologian käyttöönottoa alueen yrityksissä.

Kaksikäätinen Yumi-robotti suorittaa vaativaa tehtävää. Se yrittää tiputtaa rautalan-gasta taivutetun pinnan puurimalle. Ei tempu eikä mikään ihmiselle, mutta koneelle kova haaste. Kun kone oppii liikkeen, se voi toistaa sitä loputtomiin – toisin kuin ihminen.

Konetekniikan opiskelijat **Juho Latva**, **Tuomo Anttila** ja **Jarkko Heikkilä** raapivat välillä takaraivoaan, mutta uppoutuvat taas robottia ohjaavan päätteen säätämiseen. Vaasan ammattikorkeakoulun konetekniikan lehtori **Mika Billing** seuraa taustalla opiskelijoiden puurtamista.

– Roboteissa on tulevaisuus. Konetekniikan opetuksessa teemme tiivistä yhteistyötä yritysten kanssa, ja sen ansiosta käytösämme viimeisintä tekniikkaa. Vaasan seudun yrityksille on tärkeä pysyä mukana globaalissa kehitysvauhdissa, pohtii Billing.

Billingin opetustyömaa sijaitsee Technobotniassa, entisessä Vaasan Puuvillan historiallisessa kutomohallissa. Technobotnia on Vaasan yliopiston, Vaasan ammattikorkeakoulun VAMK:n ja Vasa Yrkehögskolan Novian yhteinen opetus- ja tutkimuslaboratorio, joka valmistui vuonna 1996.

– Yhteisellä kampuksella on saatu hyvä kehitysvauhti koko Vaasan maakuntaan, Billing pohtii.

Pitkä panostus koulutukseen

Samoilla linjoilla on Vaasan kaupunginjohtaja **Tomas Häyry**. 67 000 asukkaan Vaasassa lähes joka kolmas vastaantulija on opiskelija. Vaasassa sijaitsevilla yliopistoyksiköissä ja ammattikorkeakouluissa on 13 000 opiskelijaa ja toisen asteen oppilaitoksissa 7 000 opiskelijaa.

– Koulutuksen osaamis pääoman kasvataminen ja vahvistaminen on ollut Vaasan kaupungin keskeinen strategia 1960-luvulta

Merellinen Palosaaren kampus yhdistää Vaasan suomen- ja ruotsinkieliset ammattikorkeakoulut.

lähtien, jolloin Vaasan yliopisto perustettiin. Yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat vaikuttaneet keskeisesti seutukunnan positiiviseen kehitykseen, sanoo Häyry.

Sanojen tueksi kaupunginjohtajalla on heittää tiskiin faktaa. Työllisyystilanne on maan kärkitasoa. Vaasassa on suuri ja kasvava energiaklusteri, joka työllistää jo 10 000 ihmistä. Kaupungin väestökehitys on positiivinen. Vaasa on erittäin kansainvälinen kaupunki, josta löytyy 110 eri kansallisuutta. Ulkomailta muuttaa Vaasaan väkeä töihin suomalaisittain poikkeuksellisen paljon.

– Positiivinen kehitys on pitkän työn tulos. Vaasa on 1600-luvulta lähtien ollut kansainvälinen kaupan kaupunki. Alueen yritykset toimivat tänäkin päivänä globaaleilla markkinoilla. Wärtsilän, ABB:n ja muidenkin teollisuusyritystemme johtajien kestohuolelana on ollut pitkään se, saavatko he tarpeeksi koulutettua työvoimaa. Vaasan kaupunki on ottanut tästä kopin jo 1960-luvulla panos-

tamalla osaamispääoman kasvattamiseen ja viime vuosina erityisesti logistiikkaan sekä innovaatiotason nostamiseen. Haluamme, että logistiikka toimii maalla, merellä ja ilmassa. Ihmisten ja tavaroiden on liikuttava Vaasaan ja Vaasasta pois mahdollisimman tehokkaasti, sanoo Häyry.

Vaasassa on ollut Häyryn mukaan aina vahva poliittinen yksimielisyys siitä, että korkeakoulujen pitää kehittyä ja kasvaa, ja kaupungin tehtävä on luoda sille puitteet.

– Finlaysonin puuvillatehtaan tilojen ostaminen aikoinaan yliopistoja ja yrityksiä varten oli kaupungilta iso päätös, mutta se nähtiin pitkäjänteisenä strategisena sijoituksena, Häyry kertoo.

Hynttyyt yhteen yli kielirajojen

Yliopiston viereen noussut merellinen Palosaaren kampus jatkaa kaupungin panostuksia koulutukseen, opetukseen ja tutkimukseen. Suomen- ja ruotsinkieliset ammattikorkeakou-

Panostukset koulutuksen osaamispääoman kasvattamiseen ovat parantaneet työllisyyttä, rakentaneet vahvan energiaklusterin ja tehneet Vaasasta kansainvälisen, kaupunginjohtaja Tomas Häyry sanoo.

Yliopisto toimii historiallisissa puuvillatehtaan tiloissa.

koulut yhteen niputtava kaupunkikampus on nyt yli 7000 opiskelijan työmaa.

– Saavutamme merkittäviä synergiaetuja ja toiminnallisia säästöjä, kun yliopisto ja ammattikorkeakoulujen toiminta on kerätty eri puolilta kaupunkia yhteiselle kampukselle. Hylkäsimme ajatuksen siitä, että jokaisella oppilaitoksella pitää olla omat tilat kaikkeen. Yllättävän monia toimintoja voidaan tehdä yhdessä ja yhteisissä tiloissa – ja yli kielirajojen. Esimerkiksi Vaasan yliopisto ja VAMK ovat nyt kehittäneet yhteiset kandidaatinopinnot, kertoo Häyry.

Palosaaren kampuksen suunnittelu alkoi reilut viisi vuotta sitten. Toteutus jakautui useaan vaiheeseen. VAMK:n pääarakennuksen remontti ja laajennus sekä Novian rakennuksen peruskorjaus maksoivat kaikkiaan 30 miljoonaa euroa.

Hanketta varten perustettiin kiinteistöosakeyhtiö, jossa ovat mukana enemmistöosakkaana Vaasan kaupunki sekä vähemmistö-

työsakkaana SÖFUK eli Svenska Östrabotens Förbund för Ungdom och Kultur, joka omistaa osan Palosaaren jo aiemmin rakennetusta Technobotnian tutkimuskeskuksesta. Rahoituksen kilpailutuksessa parhaaksi vaihtoehdoksi seuluihin Kuntarahoitus.

– Pitkä projekti on matkan varrella elänyt moneen suuntaan. Kuntarahoitus on ollut erittäin joustava tarjoamalla nopeasti erilaisia rahoitusinstrumentteja, Häyry kiittelee.

Vaasan tulevaisuuden osalta kaupunginjohtaja on huolissaan valtion innosta ajaa yliopistoja ja korkeakouluja yhteen yli maakuntarajojen.

– Vaasan alueen menestystä ei olisi syntynyt ilman yritysten tiivistä yhteistyötä yliopiston ja ammattikorkeakoulujen kanssa. Jos toimivasta ekosysteemistä irrotetaan yksi osa, miten käy muiden osien? Sitä ei pidä lähteä rikkomaan kaavamaisilla säästöesityksillä. Se ei hyödytä ketään Vaasassa eikä Suomessa, sanoo Häyry. ♦

AURINKOINEN OPISKELIJAKAUPUNKI

- Vaasa tarjoaa paitsi Suomen eniten tilastollisia aurinkoisia päiviä myös monipuolista akateemista koulutusta suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.
- Vuonna 1966 perustettu yli 5000 opiskelijan Vaasan yliopisto kouluttaa johtajia ja asiantuntijoita kansainvälisiin tehtäviin hallinto- ja kauppätieteissä, kielissä, viestinnässä ja tekniikassa.
- 3300 opiskelijan Vaasan ammattikorkeakoulu VAMK kouluttaa työelämän tarpeisiin insinöörejä, tradenomeja, sairaanhoitajia, sosionomeja ja terveydenhoitajia suomen ja englannin kielellä.
- Yrkehögskolan Novia on noin 4000 opiskelijallaan Suomen suurin ruotsinkielinen ammattikorkeakoulu, joka tarjoaa tutkintoon johtavaa nuoriso- ja aikuiskoulutusta, ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta sekä täydennyskoulutusta.
- Yliopiston ja ammattikorkeakoulujen yhteinen kampus sijaitsee merellisellä Palosaarella, kävelymatkan päässä keskustasta. Tiivis kampus tuo eri alojen opiskelijat yhteen ainutlaatuisessa vanhassa tiilirakenteisessa tehdasmiljöössä.

Bäkkäri tuo vakautta virtojen keskelle

Kun Kuntarahoituksen back office -asiantuntija Janne Aalto ryhtyy kuvailemaan työtehtäviään, tipahtaa maallikko kärryiltä jo ensimmäisen lauseen jälkeen. Aalto ymmärtää sen täysin, sillä vauhdikkaimmillaan hänen työpäivänsä back officessa ovat hyvin hektisiä.

Joutenolosta nauttiva hetkessä eläjä. Näin **Janne Aalto** kuvailee itseään. Hymy huulilla heitetty kuvaus tosin pätee vain vapaa-ajalla, sillä työpäivän aikana kehässä kisaa toisenlainen mies.

Töissä Aalto nauttii nopeista päätöksistä, paineen alla työskentelystä sekä numeroiden pikkutarkasta pyörittelystä. Yhdessä kuuden bäkkärikollegansa kanssa Aalto huolehtii koko Kuntarahoituksen rahaliikenteestä: varmistaa, että maksut siirtyvät ajallaan ja rahaa on riittävästi maksuihin. Hän huolehtii myös siitä, ettei raha turhaan makaa omilla tileillä, vaan että sitä jaetaan oikeassa aikataulussa eteenpäin ja ulos kierto.

– Back office on kuin mylly kaiken rahavirran keskellä. Meidän back officessa on varauduttava kaikkeen, Aalto kertoo.

Monipuolinen tuotekirjo sekä kansainvälisyys yllättävät

Kuntarahoitukseen Aalto tuli seitsemän vuotta sitten. Ystävä kertoi nähneensä lehti-ilmoituksen ja todennut, että tuosapa olisi Aallolle se oikea työpaikka. Aalto kertoo yllättyneensä siitä, miten monipuolisen tuotekirjon parissa Kuntarahoituksen back office työskentelee.

Yllätynyt hän oli myös tehtävän kansainvälisyydestä. Aalto työskentelee

pääosin englannin kielellä ja on yhteydessä päivittäin kansainvälisiin pankkeihin, mutta myös kotimaisiin asiakkaisiin. Kulttuuri- ja kielierot tuovat oman erityispiirteensä työpäivään.

– On aina yhtä jännittävää liikauttaa suuria rahasummia. Kun niihin liittyy vielä muiden maiden valuuttoja ja eri aikavyöhykkeitä, on tekemiseen todella keskityttävä.

Pitkä ura rahoitusallalla on kuitenkin tuonut varmuutta omaan ammattitaitoon.

– Summat ovat arkielämään verrattuna valtavia, mutta eivät ne enää hätkäytä, kun alalla on ollut jo sen verran pitkään, 23 vuotta rahoitusallalla työskennellyt mies toteaa.

Järjestelmä uudistukset helpottavat arkista työntekoa

Tällä hetkellä niin Aallon kuin hänen kollegojensa työpäivään oman lisänsä tuo käynnissä oleva laaja STP-järjestelmähanke, jossa integroidaan eri järjestelmiä keskenään ja automatisoidaan toimintoja, jotka tähän asti ovat vaatineen paljon manuaalista työtä.

Uuden järjestelmän käyttöönotto on Aallon mukaan ollut rankka prosessi, mutta valmistuessaan se tulee helpot-

tamaan back office -toimintoja olennaisesti.

– Meillä on tiimissä hyvä henki, olemme tsempanneet ja opettaneet toisiamme. Myönnän, että silti välillä on päässyt muutama ärräpää – uuden järjestelmän haltuunotto työn ohessa ei ole niin yksinkertaista, Aalto nauraa.

Järjestelmäkehitystä tehdään silti jatkuvasti ja STP-järjestelmä hankkeen valmistuttua seuraavien vuosien projekti odottaa jo vuoroaan.

– Totta kai jatkuva uuden tiedon sisäistäminen on rankkaa, mutta tulevaan täytyy varautua, jotta kaikki toimii jatkosakin moitteettomasti, Aalto summaa.

Lomalla on lupa laiskotella

Koska hektinen ja kiireinen työ pitää Aallon aina vireessä, on lomalla lopulta lupa olla jouten.

Aalto kertoo matkustelevansa vapaa-ajalla paljon ja nimenomaan yksin. Silloin ei kuunnella muiden aikatauluja eikä kiirehdiä minnekään, kunhan vaan ollaan.

– Teen kyllä edelleen aina päiväsuunnitelman, mutta illalla huomaan, etten ole tehnyt mitään, mitä ensiksi olin ajatellut. Viimeksi kahden viikon lomalla Espanjassa luin neljä kirjaa. Täydellistä laiskottelua ja akkujen lataamista! ♦

KUKA? Janne Aalto

- Ikä 48 vuotta, kotoisin Oulusta
- Asuu Vantaalla
- Kuntarahoituksessa seitsemän vuotta. Työskennellyt rahoitus-alalla yhteensä 23 vuotta. Aloitti työuransa nuorena miehenä pankin asiakaspalvelutehtävissä.
- Valmistunut Seinäjoen kauppaoppilaitoksesta julkishallinnon yo-merkonomiksi. "Valmistumisen jälkeen työ vei mennessään. Olen täydentänyt osaamistani vuosien mittaan, mutta työ itse on paras kouluttaja."
- Harrastaa matkustelua, lukemista ja laskettelua.

Rahoituspaletti
laajenee:
kuntien elinkeinojohto
on avainasemassa

kasvun vauh

Vuodenvaihteessa Suomen Pankin johtajaksi siirtyvä elinkeinoministeri Olli Rehn tuntee rahoitusmarkkinoiden vaikutukset kansainväliseen talouspolitiikkaan sekä kansallisen elinkeinoelämän rahoitustarpeet. Kuluneiden puolentoista vuoden aikana Rehnin johtaman ministeriön vastuulle on kuulunut myös Euroopan strategisten investointien rahaston ESIRin toiminnan jalkauttaminen Suomeen.

TEKSTI: **JON FORSSELL** KUVAT: **SAKARI PIIPPO**
Kuvien käyttöoikeuden haltija valtioneuvoston kanslia

dittamisessa

? Hallitusohjelmassa viitataan eurooppalaisten rahoitusvälineiden käytön lisäämiseen. ESIR lanseerattiin kesällä 2015 ja se tukee näin ollen hallitusohjelman tavoitteiden toteutumista. Mitä tuloksia ESIR on Suomessa saanut aikaan? Millaisia investointeja sillä on ollut mahdollista käynnistää?

”Tähän mennessä kahdeksan suomalaista tai Suomeen kytkeytyvää hanketta on saanut rahoitusta ESIRistä. Näihin sisältyy merkittävien yritys- ja rakennushankkeiden velkarahoitusta sekä ESIRin tekemät sijoitukset kahteen pääomasijoitusrahastoon, jotka sijoittavat myös Suomeen. ESIR-takauksen avulla on rahoitettu tähän mennessä yli 30 pk-yrityksen lainahanketta. Marraskuussa Euroopan Investointirahasto hyväksyi ESIRin alaisuudessa Finnveran sadan miljoonan euron rahoitustakauksen kansainvälistä kasvua hakeville midcap-yrityksille.

Euroopan investointipankin eli EIP:n rahoitus Suomessa on lisääntynyt. Voidaan nähdä, että pienten ja keskiuurten suomalaisyritysten rahoitusmahdollisuudet ovat parantuneet ESIRin paikallisille välittäjäorganisaatioille tarjoamien lainatakausten tarjonnan lisääntyneenä. EIP:n rahoituksen tulisi täydentää kansallisia rahoituslähteitä ja toimia näiden kansallisten rahoituslähteiden

ominaisuuksia kehittävästä yhteistyövälineestä. Merkittävässä infrahankkeissa EIP toimii usein kanssarahojittajana kansallisissa hankkeissa. Yksi tällainen esimerkki on Länsimetron, jonka rakentamista ovat rahoittaneet sekä EIP että Kuntarahoytös.

Tähän mennessä rahoitetut hankkeet esimerkiksi energiasektorilla ja energiatehokkaassa rakentamisessa ovat hyviä avauksia, jotka mahdollistavat myös paikallisen rahoitussektorin kehittymisen. Tulevaisuudessa EIP:n rooli tulee korostumaan esimerkiksi korkeariskisemmässä hankkeissa, joita paikalliset rahoittajat eivät itse pysty kokonaan rahoittamaan.

ESIRin toiminta on vasta alkuvaiheessa, ja sen mahdollisuudet luoda vaikuttavuutta toteutuvat merkittävästi siinä vaiheessa, kun rahoitusväline toimii yhteistyössä paikallisten rahoitus- ja pääomamarkkinoiden kanssa.”

? Kuntien keskeinen tehtävä on elinkeinopolitiikan harjoittaminen ja toimintaedellytysten luominen mielekkäälle yritystoiminnalle.

Miten kunnat voivat elinkeinopolitiikkaan hyödyntää ESIRiä?

”ESIR on jo osoittanut hyviä tuloksia yksityisten pk-yritysten rahoituksessa. Rahasto on

”Kuntapäätäjät ovat avainasemassa paikallisten yritysten ja hankkeiden auttamisessa eteenpäin.”

laajentanut käytettävissä olevia vaihtoehtoja ja mahdollistanut jo nyt yhä useamman hankkeen rahoittamisen ja toteutumisen.

Pk-yritysten rahoitus on osittain kärsinyt Suomessa toimivien rahoittajien suhteellisen vähäisestä kiinnostuksesta välittäjätoimintaan. Pankkien pitäisi hyödyntää laajemmin EIP:n takausta ja sitä kautta kasvattaa rahoitusvolyymin ja palvelua asiakasorganisaatiota paremmin.

Kuntapäätäjillä on näköalapaikka elinkeinopolitiikkaan sekä julkisen että yksityisen sektorin toiminnan ja hankkeiden kautta. He ovat avainasemassa paikallisten yritysten ja hankkeiden auttamisessa eteenpäin, joten heidän pitää tuntee tarjolla olevat rahoitusmahdollisuudet.

Pk-sektorin rahoitusvälineet kehittyvät hyvään tahtiin ja toisaalta erityisesti suurimmassa hankkeissa voidaan harkita useita erilaisia rahoitusmalleja. Kuntien edustajien ja päätöksentekijöiden pitää osata esittää hankkeille erilaisia rahoitusvaihtoehtoja, myös eurooppalaisia rahoitusvälineitä.”

MAAN JOHTAVIA ESIR-ASiantuntijoita

Kuntarahoytöksen tyttäryhtiö

INSPIRA on toiminut työ- ja elinkeinoministeriön neuvonantajana ESIR-investointitoiminnassa. Inspiran tehtäviin on kuulunut TEM:n avustaminen ESIRiin liittyvissä asioissa, tiedottaminen ESIRin rahoitusmahdollisuuksista sekä erilaisten yksityisten ja julkisten investointihankkeiden puhelinneuvonta rahoituksen haun tueksi. Toiminta on käynnistynyt ja vakiintunut toivotulla

tavalla ja vuoden 2017 alusta päävastuu neuvonnasta siirtyi osaksi TEMin hallinnon alaisuudessa toimivan Finnveran palveluja.

Inspira on yksi Suomen parhaita asiantuntijoita ESIR-rahoituksen sovellettavuuden osalta ja hankkeiden ESIR-kelpoisuus sekä rahoitettavuus ovat osa-alueita, joita voidaan sen toimeksiannoissa selvittää.

www.esir.fi

? ESIR on tarkoitettu muun muassa infrainvestointien rahoittamiseen, ja se saattaa nopeuttaa ja kasvattaa investointeja ja näin kiihdyttää talouskasvua. Kansallinen verolainsäädäntö estää tällä hetkellä Euroopassa vakiintuneen public-private-partnership eli PPP-mallin hyödyntämisen kuntien infrastruktuuri- ja toimitilahankkeissa, vaikka mielekkäitä ja taloudellisesti perusteltuja infrainvestointeja löytyisi. Ovatko lakimukset mahdollisia?

”ESIRin pk-yrityksille tarkoitettu rahoitus on vetänyt Suomessa hyvin ja lisännyt pk-yritysten rahoitusvaihtoehtoja.

Sen sijaan ESIRissä isoille hankkeille tarkoitettu ESIR-rahoitus kiinnostanut Suomessa vähemmän. Osittain tämä on syytä PPP-hankkeiden synnyttämisen vaikeudesta. Esimerkiksi Saksassa, Hollannissa ja Belgiassa PPP-hankkeet ovat iso osa ESIRin tarjoamia rahoitusmahdollisuuksia. Se olisi tärkeä saada tulevaisuudessa käyttöön myös suomalaisissa hankkeissa, josta syystä on tärkeää varmistaa paikallisen lainsäädännön soveltuvuus rahoitusmallien markkinakäytäntöjen mukaiseen soveltamiseen.

PPP-hankkeiden lisäksi ESIR voi silti toimia rahoitusvälineenä muunlaisissa infrastruktuurihankkeissa, kuten digitaalisen infrastruktuurin, energiainfrastruktuurin, älykkäiden verkkojen ja erilaisten teollisten ekosysteemien rakentamisessa.”

? Millaisia ESIR-hankkeita itse toivoisitte näkeväne? Miten toivoisit suomalaisten kuntien hyödyntävän rahoitusmahdollisuuksia?

”Kasvuhakuisten pk-yritysten rahoitukseen on jo panostettu paljon ja se alkaa kantaa hedelmää. Samalla Suomen pitäisi hyödyntää tehokkaammin käytettävissä olevia rahoitusvälineitä suurissa yksityisen ja julkisen sektorin investointihankkeissa. Kuntasektorin ja muun elinkeinoelämän on tärkeää pysyä tietoisena tarjolla olevista vaihtoehtoista, jotta hyvien hankkeiden edistämiseen käytetään mahdollisimman taitavasti tarjolla olevia rahoitusvaihtoehtoja.” ♦

"Jos kulunut vuosi oli repivien vaalikampanjoiden ja -tulosten leimaama, niin hengähdystaukoa ei nytkään ole luvassa."

Nyt mitataan kykyä nopeisiin suunnanmuutoksiin

DONALDTRUMPIN yllätysvoitto USA:n presidentinvaaleissa muistutti, että markkinoita ennalta arvaamattomiin suuntiin heilutteleva turbulenssi on tällä hetkellä enemmän sääntö kuin poikkeus.

Trumpin valintaa seurannut ensimmäisen markkinareaktio oli aivan odotettu: pörssit syöksyivät laskuun ja dollari heikkeni. Hyvin pian kuitenkin kehitys vaihtui päinvastaiseksi, ja tätä markkinoilla ei ollut osattu odottaa.

Pörssikurssien ja korkojen nousu sekä dollarin vahvistuminen liittyi osaltaan Trumpin antamiin vaalilupauksiin esimerkiksi yritysten verotuksen keventämisestä ja julkisen sektorin investointien lisäämisestä. Nähtäväksi jää, miten näiden lupausen toteuttaminen on mahdollista ottaen huomioon maan valtionvelan valtavan määrän ja erittäin hyvän työllisyystilanteen.

Trumpin vaalivoitto ei tule jäämään lähi-aikojen viimeiseksi markkinoille epävakautta tuovaksi poliittiseksi käännekohdaksi.

Moni oli jo ehtinyt olettaa kesän Brexit-shokin vaikutusten jäävän väliaikaisiksi. Markkinoiden rauhallisuus on kuitenkin ollut hämäävää: Brexitin valtavista jälki-seuraamuksista ei vain ole riittävän laajasti keskusteltu.

Britannian valtiovarainministeriö arvioi maan yritysten menettävän Brexitin takia lii-

kevaihtoaan 66 miljardia punttaa – vuosittain. Yksi syy tähän on se, että Brexit ajaa todennäköisesti pankkien toimintoja pois maasta, ja tällä on laajoja vaikutuksia myös rahoitusalaan tukevaan palveluliiketoimintaan. Lontoon asema finanssimaailman keskuksena on vakavasti uhattuna.

EU:sta eroaminen ja uudet kauppasopimusneuvottelut Maailman kauppajärjestö WTO:n kanssa saattavat laskea Britannian bruttokansantuotetta kymmenyksellä. Vaikutukset ovat valtavan suuria.

Jos kulunut vuosi oli repivien vaalikampanjoiden ja -tulosten leimaama, niin hengähdystaukoa ei nytkään ole luvassa. Myös ensi vuosi on Euroopassa poliittinen supervuosi, jonka käänneet saattavat viedä moneen vaihtoehtoiseen suuntaan.

Tätä kirjoittaessani markkinat ovat jo varautuneet seuraavaan tulikokeeseen, Italian kansanäänestykseen. Pääministeri **Matteo Renzi**n mahdollinen tappio vaaleissa vahvistaisi maan EU-kriittisiä ja nationalistisia populistisia voimia. Samoin voi hyvinkin käydä ensi keväänä Ranskan presidentinvaaleissa, jotka ratkaisevat Ranskan suhteen muuhun Eurooppaan.

Saksan liittopäivävaalien tulos on ratkaiseva paitsi Saksan ja EU:n lähivuosien kehityksen, myös Brexit-neuvottelutuloksen kannalta. EU:n tärkeimmän talousvallan johtajalla on keskeinen rooli sen määritte-

lyssä, miten tiukan asenteen komissio ottaa Britannian irtautumisneuvotteluissa.

Jotta tästä selvittäään, markkinatoimijoiden on oltava ketteriä. Sekä yritys- että julkisen sektorin on kehitettävä toimintaansa niin, että joustavuus säilyy nopeasti muuttuvissa ja vaikeasti ennakoitavissa markkinatilanteissa.

Rahoitusosalalla nopeaa reaktiokykyä haetaan digitalisaation avulla. Tähän asti digitalisaatio on mielletty ennen kaikkea asiakkaille tarjoutuiksi sähköisiksi palveluiksi, mutta nyt sillä haetaan erityisesti tehokkuutta erityisesti sisäisten prosessien virtaviivaistamiseen ja varmistamiseen.

Digitalisaatio on jokaisen rahoituslaitoksen työlliställä. Jos isot rahoitusjätit eivät itse taivu ketterään kehittämiseen, ne hakevat joustavuutta ja kehityshyötyjä teknologia-startupien avulla.

Muutoskykyyn panostaminen kannattaa, sillä kaksi asiaa on varmaa: turbulenssi jatkuu, ja vauhti vain kiihtyy. Nopeat syövät hitaat.

Esa Kallio

Kirjoittaja on Kuntarahoituksen varatoimitusjohtaja, joka vastaa yhtiön toiminnasta kansainvälisillä pääomamarkkinoilla.

Kerro
mielipiteesi
lehdestä ja
osallistu
arvontaan.

Kolmen askeleen
polku verkkokyselyyn

1. Mene osoitteeseen
www.mcipress.fi/huomisentekijat
2. Merkitse numerosarja 553421.
3. Tämän jälkeen
pääset lukijakyselyyn klikkaamalla
lähetä-painiketta.

Arvonnan
voittaja saa
valita 150
euron edestä
Otavan syksyn
uutuuskirjoja.

Lukijakyselyyn voi vastata kahden viikon sisällä lehden ilmestymisestä. Kyselyyn voivat osallistua Otavamedia OMA:n tuottamien lehtien lukijat. Voit osallistua kyselyyn jokaisen ilmestyvän numeron yhteydessä, mutta vain yhdellä vastauksella lehden numeroa kohden. Kysely ja arvonta koskevat lehtiä, jotka ilmestyvät syyskaudella 2016. Palkinnon arvontaan osallistuvat kaikki vastanneet. Palkinto arvotaan 11.2017. Voittajalle ilmoitetaan sähköpostitse tai kirjeitse. Kevään lukijapalkinnon Pelago-polkupyörän voitti HIMA-lehden lukija Johanna Virtanen.

TIESITKÖ TÄMÄN KUNTARAHOITUKSESTA?

**Yli 40 prosenttia
Kuntarahoituksen laina-
kannasta on valtion
tukeman asuntotuotannon
rahoitusta.**

Kuntarahoitus Oyj on taseella mitaten Suomen kolmanneksi suurin rahoituslaitos. Sen omistavat kunnat, Keve ja Suomen valtio, ja se on olennainen osa suomalaisen yhteiskunnan taloudellista perusrakennetta.

Kuntarahoituksen tase on lähes 36 miljardia euroa. Yhtiön varainhankinta tehdään pääosin kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta. Kuntarahoituksen varainhankinnalla on Kuntien takauskeskuksen takaus.

Kuntarahoituksen tehtävänä on turvata kuntien investointien ja valtion tukeman sosiaalisen asuntotuotannon rahoitus kilpailukykyisesti kaikissa markkinatilanteissa. Yhtiön asiakkaita ovat Suomen kunnat, kuntayhtymät, niiden määräysvallassa olevat yhtiöt sekä yleishyödylliset asuntoyhteisöt. Asiakkaat rahoittavat Kuntarahoituksen päiväkoteja, kouluja, asuntoja ja sairaaloita sekä muita kunnallisia investointeja.

Kuntarahoitus-konserniin kuuluu myös tytäryhtiö Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy.

Lue lisää: www.kuntarahoitus.fi

Hyvää joulua

JA KIITOS KULUNEESTA VUODESTA

Toivotamme rauhallista joulua ja menestyksestä uutta vuotta!
Joulutervehdyksiin varatut rahat lahjoitamme tänä vuonna
Suomen Mielenterveysseuran lasten ja nuorten mielenterveystyöhön.

Kuntarahoitus
MUNICIPALITY FINANCE

